

РЕШЕНИЕ

№ 1418

гр. София, 06.03.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 75 състав,
в публично заседание на 06.02.2023 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Геновева Йончева

при участието на секретаря Наталия Дринова, като разгледа дело номер **3734** по описа за **2022** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производство по чл. 226 от Административнопроцесуалния кодекс (АПК), във връзка с § 46 от Допълнителните разпоредби към Закона за изпълнение на наказанията и задържането под стража (ЗИНЗС).

Образувано е въз основа на решение № 4897 от 22.07.2021 година на Административен съд - София-град, IX касационен състав по административно дело № 4546/2021 г. по описа на Административен съд София-град, с което е отменено решение № 1212 от 26.02.2021 г., постановено по административно дело № 10771/2019 г. по описа на съда, Трето отделение, 61 състав, с което е отхвърлена жалбата на лишения от свобода С. А. М. срещу Заповед № 340/23.08.2019г., издадена от ИФЗ началник на затвора С.. С цитираната заповед е отменена Заповед № 183/24.04.2019г. на началника на затвора С., с която на лишения от свобода С. А. М. е възложено да работи като отговорник по прехраната на 7-ма група.

В жалбата са изложени доводи за незаконосъобразност на обжалваната заповед, поради противоречието ѝ с целта на закона. Поддържа се, че жалбоподателят може да продължи да изпълнява длъжността „отговорник по прехраната“, независимо, че е преместен във втора група. В съдебно заседание жалбоподателят се явява лично, като моли жалбата да бъде уважена. Не представя и не сочи доказателства по смисъла на чл. 226, ал. 2 АПК. Акцентира на доброто си поведение. Посочва, че всяка заповед на ответника го лишава от участие в трудова дейност. Претендира отмяна на атакувания индивидуален административен акт.

Ответникът – началникът на затвора С., в съдебно заседание не се явява и не се

представлява. Не изразява становище по жалбата, освен заявеното такова от юрк. М. при предходното разглеждане на делото.

Софийска градска прокуратура не изпраща представител и не заявява позиция по оспорването.

Административен съд - София-град, III отделение, 75-ти състав, като обсъди събраните по делото доказателства, поотделно и в тяхната съвкупност, съобрази доводите на страните и извърши цялостна проверка на оспорения акт и във връзка с правомощията си по чл. 168 АПК, приема за установено следното:

Жалбоподателят С. А. М. е изтърпявал наказание „лишаване от свобода“ първоначално в затвора С., където със Заповед № 183/24.04.2019 г. му е възложено да работи като отговорник по прехраната на 7-ма група, с определено работно време понеделник – петък - 4 часа, събота - 8 часа /л. 16 от дело № 10771/19 г./. Впоследствие л.св. М. е преместен в затвора П., а към настоящия момент е настанен в затвора Л.

На 22.08.2019 г., по повод възникнал конфликт между жалбоподателя и друг лишен от свобода - К. С. Д., е изготвена докладна записка до началника на затвора С. /л. 47/ с предложение С. А. М. от 7-ма група да бъде преместен в друга група.

На 23.08.2019 г. е проведено заседание на Комисията по разпределение на лишените от свобода, на което жалбоподателят е бил изслушан, видно от съставения и приложен по делото Протокол № 96 от 23.08.2019 г. /л. 31/. Като резултат лишеният от свобода С. А. М. е преместен от 7-ма във 2-ра група.

Във връзка с преместването, на същата дата - 23.08.2019 г., е издадена оспорената Заповед № 340, с която ответникът е отменил своя предходна Заповед № 183/24.04.2019г., по силата на която на жалбоподателя е възложено да работи като отговорник по прехраната на 7-ма група.

При така установеното от фактическа страна Административен съд-София-град, 75-ти състав, обуславя следните правни изводи:

Жалбата, като насочена срещу подлежащ на съдебно обжалване и контрол за законосъобразност индивидуален административен акт, от процесуално легитимирано лице, адресат на акта, за което той се явява неблагоприятен, е процесуално допустима. Разгледана по същество същата е неоснователна.

По силата на чл. 172, ал. 2 ЗИНЗС работата, която трябва да изпълнява лишеният от свобода, се определя от администрацията съобразно съществуващите възможности, като се вземат предвид възрастта, полът, здравословното му състояние и работоспособност, изискванията на сигурността, професионалната квалификация и предпочитанията му. Съгласно чл. 175, ал. 1 от Правилника за прилагане на ЗИНЗС /ППЗИНЗС/ доброволният труд по чл. 80 ЗИНЗС се възлага от началника на затвора, поправителния дом или затворническото общежитие.

Оспорената Заповед № 340/23.08.2019г. е издадена от ифз началника на затвора С. - Д. А. Т., на когото съгласно Заповед № Л-3684/15.08.2019г на ВПД Главен директор на ГДИН, е възложено да изпълнява функциите на началник на затвор I-ва категория в затвора С. за срок до 3 месеца, считано от 15.08.2019 г. Д. А. Т. е изпълнявал длъжността началник на затвора в [населено място] I-ва категория за периода от 15.08.2019г. до 03.09.2019г., видно от Заповед № Л-3950/2 от 02.09.2019г. на ВПД Главен директор на ГДИН /л. 138 /.

Съобразно цитираните оправомощаващи заповеди и относимата към валидността на акта нормативна уредба, съдът намира, че проверяваният индивидуален административен акт изхожда от материално и персонално компетентен орган.

Заповед № 340/23.08.2019 г. е издадена в законоустановената писмена форма, като са налице задължителните реквизити по чл. 59, ал. 2 АПК. Упражнената компетентност е обоснована от изготвената докладна записка от ИСДВР – Л. И. с предложение лишеният от свобода С. А. М. от 7-ма група да бъде преместен в друга група.

Не се констатира допуснати съществени нарушения на процесуалните правила, които да са довели до ограничаване правата на лишения от свобода, и които, ако не бяха допуснати, биха обусловили постановяване на акт с различно съдържание. В съответствие с чл. 105 ЗИНЗС и чл. 89, ал. 2 ППЗИНЗС, на 23.08.2019г. жалбоподателят е бил изслушан във връзка с преместването му от 7-ма във 2-ра група на затвора, като това обстоятелство е изрично документирано в съставения Протокол № 96 от работата на Комисията по разпределение на лишения от свобода.

По материална законосъобразност на акта.

В случая упражненото от ответника правомощие е фактически обосновано от обстоятелството, че поради преместването на лишения от свобода от 7-ма група във 2-ра група е обективно невъзможно да работи като отговорник по прехраната на 7-ма група. Видно от справка, изготвена от С. Ж. – организатор по труда в затвора /л. 85 от дело № 10771/2019 г./ възложената на М. със Заповед № 183/24.04.2019 г. длъжност отговорник по прехраната на 7-ма група, включва задължението на лишения от свобода да контролира правилното и равномерно раздаване на храната в 7-ма група, както и спазване на правилното раздаване на храната на лишения от свобода, които са на специален хранителен режим /диета/. Съобразно тези отговорности, лишеният от свобода, който е назначен на длъжността отговорник по прехраната на 7-ма група, се предвижва само на територията на 7-ма група. Само по необходимост и при извънредни обстоятелства отговорник по прехраната на 7-ма група е възможно да се придвижи до територията на затворническата кухня /кухненския блок на затвора/, придружаван от служител от надзорно – охранителния състав.

Информационната стойност на въпросната справка е била оспорена при предходното разглеждане на делото с доводи, че съгласно Кодекса на труда следва да бъде представено щатно разписание и длъжностна характеристика, поради което е недопустимо със справка да се доказват задълженията на отговорника по прехраната на 7-ма група.

Съдът намира възражението за неоснователно. Неправилна е аналогията, която оспорващият прави с трудовото законодателство, тъй като в неговия случай липсва трудово правоотношение. Т. - като правоотношение между равнопоставени субекти, не възниква между него и администрацията на затвора. Друго не следва и от препращането в ЗИНЗС към трудовото законодателство и Кодекса на труда, което препращане обхваща единствено условията на труд, продължителността на работния ден на лишения от свобода и имуществената им отговорност /чл. 173 ал. 2 ЗИНЗС, чл. 79 ал. 1 ЗИНЗС и чл. 127 ЗИНЗС; чл. 168, чл. 169, ал. 1 и чл. 172а ППЗИНЗС/. Правата и задълженията на лишения от свобода, полагащ труд са уредени в ЗИНЗС и детайлизирани в ППЗИНЗС и не се определят от някое от основанията за възникване на трудово правоотношение, измежду които и трудов договор. Съгласно чл. 41, ал. 1 НК изтърпяването на наказанието лишаване от свобода се съпровожда с подходящ, съответно заплатен общественополезен труд, чрез който се цели превъзпитанието на осъдените, както и създаването и повишаването на тяхната професионална квалификация, а с чл. 41, ал. 3 НК е регламентирано, че положеният труд се зачита за намаляване срока на наказанието, като два работни дни се считат за три дни лишаване

от свобода. Т.е. основна цел на правото на труд при лишените от свобода е пряко свързана с целта на изпълнение на наказанието, което следва и от нормата на чл. 172 ал. 1 ЗИНЗС - лишените от свобода участват в трудовата дейност основно с цел ресоциализацията им, като работата която изпълняват се определя от администрацията съгласно критериите по чл. 172 ал. 2 ЗИНЗС и чл. 164 ППЗИНЗС. От анализа на цитираните разпоредби следва извод, че лишеният от свобода, с оглед спецификата на правното му положение, не е страна по трудово правоотношение.

В конкретния случай, поради преместване на лишения от свобода от една група в друга, е било обективно невъзможно М. да изпълнява възложената му работа и правомерно началникът на затвора е разпоредил следващите се от това последици. Предвид нормите на чл.172 ал. 2 и чл. 164 ЗИНЗС, както назначаването, така и прекратяването на трудовата дейност на лишения от свобода е правомощие на началника на затвора, който действа в условията на оперативна самостоятелност. Следва да се отчете и регламентацията в чл. 77, ал. 1 и ал. 2 ЗИНЗС, която предвижда, че лишените от свобода имат право на подходяща работа, като предпочитанието към конкретен вид работа се удовлетворява по възможност.

Защитната теза на оспорващия не се подкрепя и от събраните при предходното разглеждане на делото гласни доказателства. Разпитаният като свидетел К. И. дава твърде общи и без конкретика показания, които по никакъв начин не способстват за изясняване на релевантните по делото обстоятелства. От друга страна, свидетелят Д. е категоричен, че отговорникът по прехраната трябва да бъде лишен от свобода от самата група и не знае за случай, при който отговорник по прехраната да е лице от друга група. Кореспондиращи с доказателствата по преписката са показанията на св. С. Ж. – организатор по труда ОКБДЗЗ в Затвора – [населено място], която пояснява, че не е издадена длъжностна характеристика, тъй като е съобразено обстоятелството, че се полага доброволен неплатен труд на основание чл.80 ЗИНЗС, а разясненията на задълженията, включващи тази длъжност се извършват от инспектор СДВР, който връчва на лишения от свобода заповедта на началника на затвора за назначаване на тази длъжност. Устно се определяло, какво трябва да извърши отговорника по прехраната.

Задълженията на отговорника по прехраната подробно се изясняват и от показанията на св. Л. М. И. - инспектор СДВР. Същият посочва, че отговорникът по прехраната е от групата и отговаря само за тази група. Няма физическа възможност, отговорникът по прехраната да е от друга група, тъй като трябва да знае броя на лишените от свобода в групата, както и специфичните им потребности, а отделно от това и да се съобразява с правилата за придвижване от групата до кухнята.

Според обясненията на главния готвач на затвора, отговорникът по прехраната е под контрол на ИСДВР и съблюдава правилното раздаване на храната в групата, нейното качество и количество. Заявява, че не му е известно лишен от свобода от една група да изпълнява длъжността отговорник по прехраната в друга група.

Показанията на разпитаните в хода на съдебното производство свидетели, с изключение на изявленията на св. И., са последователни, непротиворечиви и взаимно допълващи се. Поради тази причина съдът ги кредитира с доверие, като от тях се установява естеството на работата на отговорника по прехраната и спецификите ѝ.

В обобщение съдът намира, че обжалваната заповед е законосъобразна. Не са налице сочените в жалбата основания за отмяна. Заповед № 340/23.08.2019г. е съобразена и с целта на закона, а именно осигуряване на възможност за подходяща работа на

лишения от свобода, чрез която да се постигнат целите на наказанието. В случая отговорник по прехраната в група, различна от тази, в която е настанен лишения от свобода, не може да се приеме за подходяща с оглед естеството на заеманата длъжност и задълженията, произтичащи от нея.

При този изход на спора и на основание чл. 226, ал. 3 АПК жалбоподателят следва да бъде осъден да заплати в полза на Главна дирекция "Изпълнение на наказанията" своевременно претендираното само за производството по административно дело № 10771/2019 г. юрисконсултско възнаграждение, което съдът определя по реда на чл. 37 от Закона за правната помощ, във връзка с чл. 27ж от Наредбата за заплащането на правната помощ (изм., бр. 74 от 2021 г., в сила от 1.10.2021 г.), в размер на 80 лева.

Водим от изложеното и на основание чл. 172, ал. 2, предл. последно АПК, Административен съд – София-град, III отделение, 75-ти състав,

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на С. А. М. срещу Заповед № 340 от 23.08.2019 година на ИФЗ началник на затвора С..

ОСЪЖДА С. А. М. да заплати на Главна дирекция "Изпълнение на наказанията" към Министерство на правосъдието сумата от 80 /осемдесет/ лева, представляваща разноски във вид на юрисконсултско възнаграждение.

Решението може да бъде обжалвано с касационна жалба чрез Административен съд – София-град пред тричленен състав на същия съд в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

Препис от решението да се изпрати на страните по реда на чл. 137 АПК.

СЪДИЯ: